

5. Resultaten onderzoek goede school: De Venen

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op De Venen. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor een onderzoek op verzoek naar een goede school. Dit onderzoek hebben wij op 24 oktober 2017 uitgevoerd.

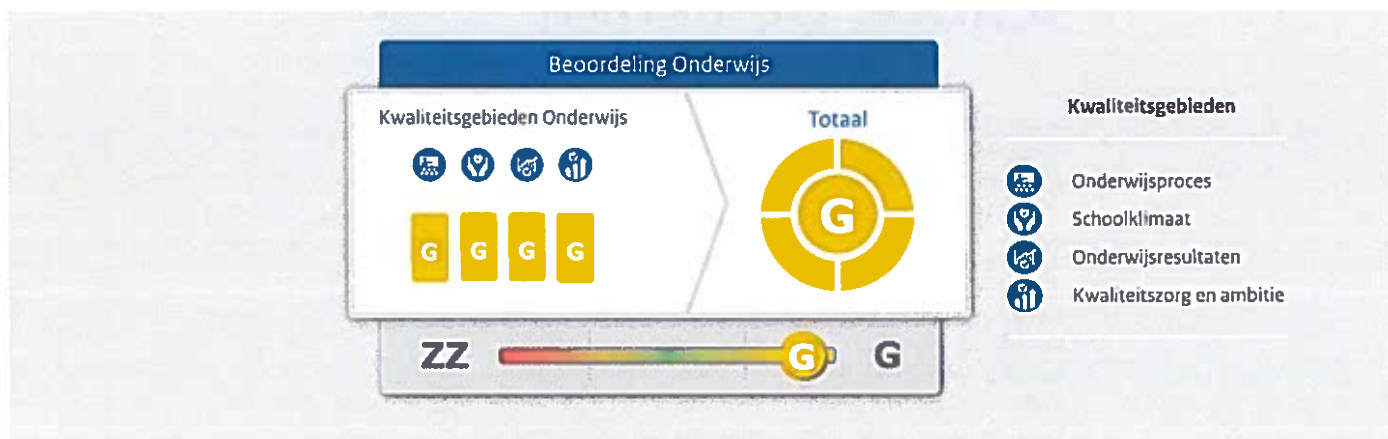
De Venen is een openbare school die staat in Reeuwijk-Brug. Naast dat de school een buurtfunctie heeft, richt zij zich ook op de overige wijken van Gouda en op buurgemeenten. Op het ogenblik komt de grootste groep leerlingen, ongeveer 60 procent, uit de nabijheid van de school. Op De Venen zitten ongeveer 430 leerlingen. Sinds 2012 is de school al excellent bevonden. Om wederom aan het traject van excellentie te kunnen deelnemen is een oordeel goed van de inspectie een voorwaarde.

We hebben tijdens het onderzoek op verzoek naar een goede school de volgende standaarden onderzocht/geverifieerd:

- Aanbod (OP1)
- Zicht op ontwikkeling (OP2)
- Didactisch handelen (OP3)
- (Extra) ondersteuning (OP4)
- Samenwerken (OP6)
- Toetsing en afsluiting (OP8)
- Veiligheid (SK1)
- Pedagogisch klimaat (SK2)
- Resultaten (OR1)
- Sociale en maatschappelijke competenties (OR2)
- Vervolgsucces (OR3)
- Kwaliteitszorg (KA1)
- Kwaliteitscultuur (KA2)
- Verantwoording en dialoog (KA3)

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

Conclusie

De kwaliteit van het onderwijs op De Venen is goed. Het brede aanbod van de school is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie. Wereldrecht leren is overal op De Venen terug te vinden. De leraren weten een grote mate van taakgerichtheid te realiseren. Het valt op dat leerlingen vrijwel allemaal duidelijk zelf kunnen verwoorden wat er van hen verwacht wordt. Tijdens de groepsbezoeken is te zien dat leraren bewuste keuzes maken als het gaat om het inrichten van het onderwijs. De leraren analyseren de verzamelde gegevens om de onderwijsbehoeften van de leerlingen te bepalen, welke vervolgens de basis vormen voor de organisatie van de lessen. Eigenaarschap staat centraal. Leerlingen zijn eigenaar van hun leerproces, de leraren van hun pedagogisch en didactisch handelen en de directie stuurt hierop door middel van het faciliteren van het team. Ook het bestuur speelt duidelijk de rol van facilitator op het gebied van professionaliseren en ontwikkeling.

In de school heerst een prettig klimaat waarbij de relatie tussen leraar en leerling gebaseerd is op wederzijdse betrokkenheid. De musical die het team in november voor leerlingen, ouders en andere geïnteresseerden opvoert is hiervan een zeer goed voorbeeld. Het weerspiegelt het motto van De Venen "Samen leren we het leven".

*Goede
onderwijskwaliteit
op De Venen*

5.1 Onderwijsproces: ontdekkend leren

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>R</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>R</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>R</i>
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			<i>R</i>
OP8 Toetsing en afsluiting			<i>R</i>

Krachtig en inspirerend onderwijsproces

Het onderwijsproces is goed te noemen. Kijkend naar de zelfevaluatie van de school nemen wij alle beoordelingen op dit gebied over. Waarbij toetsing en afsluiting ook als goed is beoordeeld.

Het team van De Venen biedt haar leerlingen een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod en dat aansluit bij het niveau van de leerlingen. Daarnaast is er ook aanbod georganiseerd dat gericht is op de toekomst. Hieronder valt het IPC-onderwijs dat de school heeft omarmd waarbij het team als het ware de wereld de school inhaalt en de leerlingen meeneemt de wereld in. Ontdekkend leren staat niet alleen bij het IPC-onderwijs centraal. Ook op het Leerplein dat de school heeft gecreëerd is er volop de gelegenheid voor de leerlingen om al ontdekkend te leren. Daarnaast volgt het team de leerlijn debatteren voor de bovenbouw en Engels vanaf groep 1. De leeromgeving is uitdagend en aantrekkelijk te noemen. Niet alleen tijdens de groepsbezoeken die wij samen met de intern begeleiders van de onderbouw en de bovenbouw hebben uitgevoerd, ook tijdens het gesprek met hen komt naar voren dat het team goed zicht heeft op de ontwikkeling van haar leerlingen. De leraren vergelijken de toetsresultaten met de te verwachten ontwikkeling en stemmen daar hun onderwijs aan de leerlingen op af. Het team heeft zicht op haar leerlingenpopulatie en heeft hier haar ambitie op afgestemd. Dit heeft onder meer geleid tot de plusgroep. Het team heeft gekozen om te werken aan de hand van drie arrangementen. Waarbij de hele groep aan hetzelfde doel werkt en de differentiatie in de verwerking zit.

Tevens hebben wij tijdens de groepsbezoeken gezien hoe de leraren een betrokken sfeer weten te creëren in de groepen. Leerlingen zijn taakgericht aan het werk, weten wat er van hen verwacht wordt. Leraren ondernemen actie naar aanleiding van gemaakte analyses. Dit doen de leraren op groepsniveau, maar ook op schoolniveau. Dat leraren werken met een hoge ambitie komt onder meer naar voren in hoe groep 7 het afgelopen jaar groepsdoorbroken heeft gerekend. Ook de aanpak van technisch lezen naar aanleiding van de behaalde resultaten laat zien dat het team actie onderneemt op basis van gemaakte analyses.

Taakgerichte leerlingen die weten wat er van ze verwacht wordt

5.2 Schoolklimaat: samen leren we het leven

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				✓
SK2 Pedagogisch klimaat				✓

De directie voelt zich samen met het team en de ouders verantwoordelijk om voor een veilig schoolklimaat te zorgen. Respectvol met elkaar omgaan is een belangrijke voorwaarde voor de sociale veiligheid in de school. Ook maken de leraren op De Venen duidelijk aan hun groep dat zij onderdeel zijn van de groep. 'Samen leren we het leven' wordt ook via deze weg zichtbaar gemaakt.

De vertrouwenspersonen zijn bij de leerlingen bekend. Zij stellen zich voor in de groepen en in de groepen hangt ook een foto van de vertrouwenspersonen zodat de leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen, naast hun eigen leerkracht, als er iets aan de hand is.

Het team professionaliseert en ontwikkelt zich op verschillende gebieden. Ook op het gebied van sociale emotionele ontwikkeling scholen de leraren van De Venen zich. Als team zorgen zij ervoor dat er altijd genoeg leraren zijn die de trainingen gegeven kunnen worden en dat de kennis bij voldoende leraren aanwezig is. Het uiteindelijke doel van de school is dat alle leraren geschoold zijn in het geven van deze lessen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling.

De inauguratie speech van Nelson Mandela is een belangrijke tekst voor het team van De Venen. Het drukt uit wat zij als team willen voor hun leerlingen. De tekst hangt muurgroot in de school. De directie neemt ouders mee naar deze tekst om aan te geven waar de school voor staat. Met leerlingen bekijkt de directie de tekst weer aan het eind van de basisschoolcarriere en vraagt om feedback. Is het de school gelukt om ze te zien als leerling en ze het zelfvertrouwen te geven. Zijn ze opgeleid voor het leven?

5.3 Onderwijsresultaten: opbrengstgerichte cultuur

Onderwijsresultaten	G			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				✓
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	✓
OR3 Vervolgsucces				✓

Leerresultaten

De cognitieve eindresultaten van De Venen zijn van een goed niveau. Ze liggen de afgelopen jaren steeds ruim boven het landelijk gemiddelde van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. De school vindt dat zij dit ook aan haar stand verplicht is, gezien de kenmerken van haar leerlingen. Zij stelt zichzelf dan ook ambitieuze doelen ten aanzien van de beoogde leerresultaten, hetgeen past bij de opbrengstgerichte cultuur die past bij De Venen. Daarbij monitort en evalueert de school systematisch de behaalde leerresultaten, zowel op de tussentijdse toetsen als op de eindtoets kritisch en vergelijkt deze steeds met de eigen ambities. Waar nodig worden interventies ingezet als de resultaten daar aanleiding toe geven.

Sociale en maatschappelijke competenties

De school hecht veel belang aan het ontwikkelen en stimuleren van de sociaal emotionele en maatschappelijke competenties. Het prettige en veilige klimaat op school waarin wederzijds respect en positief gedrag vanzelfsprekend zijn, vormt een mooie voedingsbodem voor de leerlingen om zich op sociaal emotioneel gebied goed te kunnen ontwikkelen. De school volgt de leerlingen met diverse instrumenten om hun welbevinden en gevoel van veiligheid in kaart te brengen en zowel in preventieve zin als in remediërende zin hierop te kunnen (bij)sturen. Dit laatste gebeurt onder meer met behulp van een praktijkgerichte sociale vaardigheidstraining in alle groepen. De school beschikt echter nog niet over een landelijk genormeerd instrument om de sociale competenties van de leerlingen systematisch te kunnen vaststellen. Evenmin heeft zij doelen geformuleerd op dit gebied. Dit maakt dat de school geen uitspraken kan doen over het leerrendement van de leerlingen op het moment dat zij de school verlaten.

Omdat wij geen contra-indicaties hebben, nemen wij het oordeel van de school/het bestuur over en beoordelen wij deze standaard als voldoende.

Vervolgsucces goed

Deze standaard beoordelen we als goed omdat de school op zeer zorgvuldige wijze de prestaties van de schoolverlaters in het voortgezet onderwijs blijft volgen. Deze gegevens worden zorgvuldig bestudeerd en geanalyseerd. Op grond hiervan bepaalt de school elk jaar weer of de eigen advisering naar vervolgonderwijs adequaat is geweest. Dit lijkt op grond van de beschikbare gegevens inderdaad het geval te zijn. Het overgrote deel van de leerlingen presteert na jaren nog steeds op het prognosticeerde niveau in het voortgezet onderwijs. Er is zelfs door de jaren heen (iets) meer opstroom dan afstroom te zien. De school concludeert dan ook dat ze 'voorzichtig' is in haar advisering.

5.4 Kwaliteitszorg en ambitie: hoge ambities

31 Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✓
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog			✓

De kwaliteitszorg van De Venen staat als een huis. Niet alleen is er sprake van een goede (zelf)evaluatiecyclus, belangrijker nog is dat iedere medewerker van de school kwaliteitsbewust is en erop gebrand is om met elkaar de kwaliteit van het onderwijs en van het eigen functioneren te (blijven) verbeteren. De jaarplannen waarin de speerpunten geformuleerd staan, zijn dan ook breed gedragen en komen in de praktijk ook daadwerkelijk tot uiting. Tevredenheidsonderzoeken onder ouders, leerlingen en teamleden bevestigen dat de kwaliteit van de school ook breed gezien en gewaardeerd wordt. De leerresultaten en het onderwijsproces worden regelmatig tegen het licht gehouden vanuit een zelfbewuste maar ook zelfkritische houding. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de audits in het kader van het excellentietraject voor het borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit. Op grond van alle beschikbare evaluatiegegevens kiest de school steeds een aantal beleidsspeerpunten, waarbij men ervoor waakt om die onderwerpen grondig en goed aan te pakken en niet te veel hooi tegelijk op de vork te nemen.

Het streven naar een 'lerende' organisatie waarin een voortdurende professionalisering van alle medewerkers vanzelfsprekend is, staat hoog in het vaandel van het bestuur, de school en het team. Dit zijn geen loze woorden, in de praktijk blijkt dat er ook daadwerkelijk sprake is van een professionele cultuur binnen de school. Het bestuur faciliteert in ruime mate de mogelijkheden voor (bij)scholing en een gedreven en bevlogen directie stuurt gericht op deskundigheidsbevordering van de teamleden, die hier over het algemeen zeer open voor staan. Het motto van de school 'samen leren we het leven' wordt actief en enthousiast door leraren en directie uitgedragen. Dit vanuit de overtuiging dat de schoolomgeving behalve een leerplaats ook een 'leefplaats' is waarin men van en met elkaar tot kennis, vaardigheden en inzichten kan komen die nodig zijn om goed te kunnen functioneren in de maatschappij. Dit geldt niet alleen voor de leerlingen maar net zo goed ook voor de teamleden. We hebben de bereidheid en zelfs de gretigheid gemerkt binnen het team om met elkaar samen te werken aan vernieuwing en verbetering van het onderwijs. Dit gebeurt voor een deel op georganiseerde wijze binnen de zogenaamde leerteams. Deze aanpak waarin de verantwoordelijkheden voor kwaliteitsverbetering laag binnen de organisatie belegd worden, bevordert het gezamenlijk draagvlak en

het gevoel van verbinding en 'eigenaarschap' binnen het team. Daarnaast is de behoefte om samen met en van elkaar te leren goed voelbaar bij de leraren. Collegiale consultaties zijn gemeengoed binnen het team en binnenkort wordt gestart met wederzijdse klassenbezoeken om zo nog meer van elkaars deskundigheden te kunnen leren en profiteren.

Directie en team van De Venen zijn trots op hun school en stralen zelfvertrouwen uit. Zij geven hier in de praktijk uiting aan door middel van presentaties en voorlichting voor andere scholen, besturen, ouders en andere belanghebbenden. Ook in de verantwoordingsdocumenten (jaarplannen, jaarverslagen, schoolgids en informatiebrochure) is duidelijk terug te vinden wat de school beoogt, bereikt en nog wil bereiken. Ook zoekt zij actief de dialoog met de buitenwereld door middel van deelname aan onderzoeken samenwerking met onderzoeksinstituten en externe experts. Ouders met wie wij gesproken hebben zijn enthousiast over de zorgvuldige en uitgebreide wijze waarop de school hen informeert over de schoolontwikkelingen in het algemeen, en het wel en wee van hun kinderen in het bijzonder. De school heeft mede hierdoor een goed imago in de omgeving, hetgeen bijgedragen heeft aan de onstuimige groei in de laatste jaren.

.....

*De
kwaliteitszorg
staat als een
huis*

